

Dystrofie mitrální chlopně

Kavalír King Charles Španěl patří mezi plemena, u kterých byla prokázána dědičná predispozice k degenerativnímu onemocnění srdce tzv. dysplázii mitrální chlopně /MVD/. Jedná se o velmi závažné onemocnění, které se velmi velkou měrou podílí na předčasném úhynu. Poněvadž se toto onemocnění dědí po předcích, projevuje se až ve vyšším věku a nelze jej vyléčit, je jedinou možností jak mu předcházet, je postupně eliminovat pozitivní jedince a jejich potomky z chovu.

U postižené chlopně dochází postupně k dystrofickým neboli degenerativním změnám, jenž vedou k deformaci a ztluštění cípů, nebo poškození jejího závěsného aparátu. Změněná chlopeň potom není schopna dokonale uzavírat komoru při jejím vyprazdňování, přičemž část objemu vypuzované krve se dostává zpět do levé síně. Z funkčního hlediska tuto nedomykavost označujeme jako insuficienci. Tato se pak zpravidla projevuje přítomností srdečních šelestů. Srdeční šelesty předchází klinickým příznakům srdečního selhání k němuž dříve či později dochází. Jelikož není prokázána přímá souvislost mezi intenzitou šelestů a mírou postižení, je rozhodující pouze odhalení šelestů, bez klasifikace stupně. Přestože je poslechové vyšetření zatíženo určitou mírou subjektivity, je pro svojí nenáročnost a dostupnost dosud nahraditelnou prvořadou metodou k odhalení právě pozitivních jedinců. Protože se dystrofické změny mohou vyvíjet v různém věku, přičemž se klinicky projevují převážně až ve stáří od 6 let, je proto žádoucí každoroční poslechové vyšetření do co možná nejvyššího věku. Pravidelné každoroční poslechové vyšetření je základem pro sledování této srdeční vady v inkriminované populaci psů. Z výsledků vyšetření pak můžeme nejen vytipovat postižené jedince, ale i usuzovat na zatíženost dané populace psů a analyzovat věk kdy se objeví první klinické příznaky. Pozitivní jedinci se šelestem by se pak měli podrobit rentgenologickému vyšetření v minimálně půlročních intervalech. Toto vyšetření nám sice vlastní vadu neprokáže, ale umožňuje posoudit stupeň postižení. To znamená zda se již vyvinul otok plic, jako příznak srdečního selhání, či došlo-li již k změně velikosti srdce, jenž je velmi důležitým podkladem pro posouzení prognózy. Přestože nejprůkaznější diagnostickou metodou u této vady je dopplerovská echokardiografie, která jednoznačně odhalí regurgitaci na mitrální chlopni, nelze ji zatím pro svojí náročnost a minimální dostupnost plošně použít.

Velmi vysoká promořenost již přiměla v některých zemích /Anglie, Švédsko/ přijmout ozdravné programy u CKCHS, jejichž účelem je systematické sledování celé populace a následně vyřazování postižených jedinců z chovu. Tato náročná a mnohdy i nevděčná práce je dosud jedinou cestou, jak ozdravit i naše chovy. Přestože se dá předpokládat, že i u nás jsou CKCHS taktéž ve větší frekvenci tímto onemocněním postiženi, nejsou však zatím dostupné seriózní informace o stavu našich chovů. Veterinární lékaři kardiologické sekce proto zpracovali - „Návrh na kontrolu výskytu mitrální insuficience v chovu plemene CKCHS“ /viz.příloha/. Prvním krokem programu by proto mělo být zmapování výskytu dystrofie mitrální chlopně u naší populace CKCHKS. Následným krokem by pak mělo být vytipování postižených jedinců a určení kritérií pro přípouštění do chovu, která jsou v plné kompetenci jednotlivých chovatelských klubů. Tento systém postavený na základě dobrovolnosti, je nejvhodnější variantou jak jej uvést do života. Majitelé, kteří jsou ochotni se zapojit do tohoto programu, by se svými svěřenci měli podrobit poslechovému vyšetření jedenkrát ročně. Negativní, tedy zdraví jedinci budou v dostupných médiích /klubový časopis, internet – webové stránky apod./ zveřejněni. O zveřejnění výsledku rozhodne sám majitel. Vznikne tak všeobecně dostupný seznam zdravých jedinců, jakýsi pozitivní list. V seznamu bude u každého psa uveden i výsledek poslechového vyšetření, přičemž tento bude každoročně

aktualizován. V případě, že se jedinec nezúčastní dalšího každoročního poslechového vyšetření, anebo majitel odmítne uvést jeho aktuální nález, bude pak tento automaticky ze seznamu vyškrtnut. Chovatelsky cennějšími by tedy měli být jedinci evidovaní v tomto seznamu, u kterých se buď šelest vůbec neobjevil, anebo byl zachycen v co možná nejvyšším věku, nežli jedinci, kteří v seznamu uvedeni nebudou. Evidenci výsledků si povede nejen chovatelský klub, ale také i pověřený veterinární lékař kardiologické sekce, kterému se budou odesílat všechny výsledky, přičemž v případě nesouhlasu majitele bude výsledek zasílán jako anonymní. Smyslem této evidence by měla být především možnost objektivně analyzovat zatíženost celé populace sledovaných psů a ne jen negativních jedinců.

Prosazení ozdravných programů se neobejde bez neustálé a důsledné osvěty, neboť nedostatečně informovaný chovatel nebo majitel se do programu s největší pravděpodobností sám dobrovolně nezapojí. Základním smyslem tohoto ozdravného programu je snížení výskytu dědičné vady. Vždyť snahou nás všech je prodloužit a zkvalitnit život našich pacientů.

Dr.Radek Hořejš